

"Transformatie & Filosofie"

-Drs. Gérard H.C. Roseval-
Cultuur- en Godsdienstpsycholoog

Op reis zonder terug te hoeven keren

Als begeleider blijf je puzzelen over hoe veranderingsprocessen bij mensen werken. Wanneer komt iemand tot de keuze grondig met thema's aan het werk te gaan? En als iemand eenmaal zover is gekomen, wat wordt dan feitelijk van hem gevraagd? De weg van transformatie is niet eenduidig. De principes die eraan ten grondslag liggen mogelijk wel. Transformatie lijkt een spirituele reis waarin het individu zich in toenemende mate richt op het hogere. Op iets dat groter en relevanter is dan hijzelf.

Last van zelf?

De weg naar persoonlijke groei is één die inzet, moed en doorzetting vergt. We kunnen ons allemaal inbeelden dat het goed is om een aantal eigenaardigheden op te lossen, de baas te worden, onder controle te krijgen of anders in te kunnen zetten. Met eigenaardigheden bedoel ik zaken waar anderen last van ondervinden, maar jij zelf nog het meest onder gebukt gaat.

Zo kan het vervelend zijn om je bijvoorbeeld dominant te gedragen. De omgeving klaagt zo nu en dan of komt zelfs in opstand. Het wordt een serieus item voor ons wanneer we zelf merken dat deze dominantie zorgt voor ongelijkwaardigheid, afstand tot anderen, eenzaamheid, ongebreidelde drang naar controle of erkenning.

Aflossen van schulden

Onlangs las ik een levensbeschouwelijk boek. Het hoofdstuk dat ik las ging over de symbolische reis die je als mens elk moment kan besluiten te gaan maken. Je weet dat je op weg moet en je besluit op weg te gaan. Alleen net zoals gewoonlijk moet je van alles nalopen, checken, of nog regelen. En dan begint de klus. De strekking is namelijk dat je pas goed op reis kan gaan, zonder terug te keren om vervolgens weer weg te gaan, wanneer je geen onafgemaakte dingen, zeg maar schulden achterlaat. En dit kun je breed interpreteren. Het kunnen bijvoorbeeld schulden zijn naar jezelf. Dus los van anderen moet je bij je innerlijke wereld ook van alles langslopen en

verifiëren. Want als iets nog niet afgerond of opgeruimd is of in een betere verhouding ligt, dan moet je daar toch eerst iets mee doen. Voordat je op reis kunt gaan zonder terug te hoeven keren.

Keuze voor transformatie

Een hoofdstuk verder ging over het maken van keuzes en wat dat inhoudt. Een keuze betekende in dit verband niet ga ik wel of niet voor die baan kiezen, wordt het wel of geen wereldreis. Het ging over de ene keuze; namelijk jezelf spiritueel te ondersteunen om überhaupt de reis te kunnen vervolmaken. De reis is gekoppeld aan het maken van contact met een hogere werkelijkheid. Aan de basis staat de toewijding. Toewijding je te richten tot en te onderwerpen aan het hogere!

Dit vond ik nogal wat. Meteen die link naar het hogere. Gevoelsmatig begreep ik wel wat de auteur bedoelde. Tegelijk realiseerde ik me de omvang van de aanname.

Zo komt de keuze voor transformatie voort uit behoefte aan, meestal, verbetering van het leven. Vanuit worsteling met dit leven is de keuze gekomen met jezelf aan het werk te gaan en het vertrouwde op de waagschaal te stellen, zo niet achter te laten.

Uitstel

We zullen met onze zwakke plekken zo lang mogelijk proberen weg te komen. In die zin dat we ze niet meteen grondig aan hoeven pakken.

We moeten het samen doen

We willen met alles dat we hebben een zo mooi mogelijk leven leiden. Ballast of onkunde is voor iedereen lastig. Het

liefst hoeven we onze thema's niet aan te gaan. Dus de keuze voor transformatie, het op reis gaan, vraagt veel van ons. Het verband dat gelegd wordt met het hogere kun je interpreteren als het ontstaan van contact met de vrije ruimte. Alsof we uit onze werkelijkheid willen ontstijgen naar een staat en een leven van meer bevrijding. Veel lucht, eindeloos veel ruimte.

In deze staat zijn onze angsten en vervelende neigingen niet meer. We verkeren in balans, ervaren rust, genieten volop en hebben het leven aardig op orde.

Misschien verklaart dit dat er voldoende mensen zijn die, eenmaal het pad van transformatie gekozen, steeds meer toegang zoeken tot de spirituele wereld. Alsof de keuze voor transformatie ons automatisch in verbinding brengt met ruimtelijkheid en van daaruit met spiritualiteit.

Proces van aflossing

Dus in de aflossing van schulden gaan we onze thema's aan. We hebben waarschijnlijk voldoende wegen bedacht en gezocht om onze duisternis de baas te worden. We weten dat het tijd is om het proces serieus aan te gaan. We verkeren in de bereidheid de pijn te nemen en het verdriet te leren aanvaarden. Gedurende onze uitreiking naar boven, naar het nieuwe onbekende, komen allerlei krachten vrij die we sterker, bewuster ervaren. Het is als het idee dat eenmaal de deksels van het leed en de duisternis geopend, het weggestopte vol boven komt drijven en niet meer te keren is. De volle aanvaarding en worsteling met dit gegeven kan op betekenisvolle wijze ondergaan worden, omdat de overgave aan het hogere in volle wasdom aan de orde is. Het is de nieuwe hoedanigheid waarin we gaandeweg transformeren. Het is een vaag proces dat nauwelijks in woorden te vatten is. Dit omdat de werkelijkheid ook gewoon de werkelijkheid blijft. Tot op het niveau van boodschappen doen en je potje koken. Alleen krijgt de werkelijkheid een andere kleur, nieuwe dynamiek, vruchtbare betekenisverlening.

Heengaan zonder terugkomst

Voorafgaand aan ons transformatieproces ligt dus onze keuze tot deze weg. Misschien is dit al een serieus deel van de transformatie. Want deze keuze op zichzelf heeft al een behoorlijke uitwerking. Het opent deuren naar de wetenschap dat er een wereld is, anders dan die jij tot nu toe ervaren hebt. En eenmaal op reis kom je zoveel gedoe onder ogen. Je beseft, dat het proces van persoonlijke groei openstelling vraagt. Openstelling tot het hogere, het grotere dan jijzelf. En hier komt men een soort God tegen. Blijkbaar heeft de mens dit nodig om op reis te kunnen gaan, zonder terug te hoeven keren, om vervolgens weer op reis te gaan.